

3. Gældende ret

3.1. Indledning

Den centrale danske lov på området for persondatabeskyttelse er persondataloven (lov nr. 429 af 31. maj 2000 som senest ændret ved lov nr. 519 af 6. juni 2007). Persondataloven, der gennemfører databeskyttelsesdirektivet – direktiv nr. 95/46 – i dansk ret, regulerer ikke blot behandling af personoplysninger inden for fællesskabsrettens og dermed direktivets område (søjle 1), men finder generelt anvendelse på behandling af personoplysninger, og herunder altså også behandling af personoplysninger inden for det strafferetlige område.

Også anden lovgivning indeholder regler, som har betydning for behandling af personoplysninger inden for det strafferetlige område. Der er således i retsplejeloven fastsat regler om sigtede personers mv. adgang til materiale, som er tilvejebragt af politiet i forbindelse med strafferetlig forfølgning (retsplejelovens kapitel 66). I retsplejeloven er der også fastsat almindelige regler om aktindsigt (retsplejelovens kapitel 3 a). Herudover kan bl.a. nævnes retsplejelovens særlige regler om berigtigelse, jf. lovens § 221.

3.2. Nærmere om indholdet af persondataloven

3.2.1. Persondatalovens almindelige anvendelsesområde er i lovens § 1, stk. 1, afgrænset til at omfatte behandling af personoplysninger, som helt eller delvis foretages ved hjælp af elektronisk databehandling, og ikke-elektronisk behandling af personoplysninger, der er eller vil blive indeholdt i et register.

Uden for persondatalovens anvendelsesområde falder bl.a. behandling af personoplysninger, der udføres for politiets eller forsvarrets efterretningstjenester, jf. lovens § 2, stk. 11.

Bestemmelserne i lovens kapitel 8 (om oplysningspligt over for den registrerede) og §§ 35-37 og § 39 (om bl.a. den registreredes indsigelsesret over for behandlinger, om den registreredes ret til berigtigelse, sletning eller blokering af oplysninger, der er urigtige mv. samt ret til underretning af tredjemand, som har modtaget oplysninger, der er berigtiget mv. samt om den registreredes ret til indsigelse mod visse automatiserede afgørelser samt ret til oplysning om beslutningsgrundlaget) finder ikke anvendelse på behandlinger, der foretages for henholdsvis domstolene og politi og anklagemyndighed inden for det strafferetlige område. Desuden finder kapitel 9 (om den registreredes indsigelsesret) heller ikke anvendelse på behandlinger, der foretages for domstolene inden for det strafferetlige område. Der henvises til persondatalovens § 2, stk. 4.

3.2.2. Persondataloven indeholder i § 5 en række grundlæggende principper for behandling af personoplysninger, herunder regler om indsamling, ajourføring, opbevaring mv.

Reglerne i § 5 giver ikke et selvstændigt retligt grundlag for at foretage en bestemt behandling af personoplysninger. Hjemmelsgrundlaget herfor skal findes i de øvrige behandlingsregler i navnlig §§ 6-8, hvorefter der kan ske behandling, herunder videregivelse mv., hvis dette er nødvendigt til en række nærmere angivne formål, herunder bl.a. af hensyn til en offentlig myndigheds varetagelse af sine opgaver på det strafferetlige område. Det bemærkes i den forbindelse, at persondatalovens § 8, stk. 2, indeholder særlige videregivelsesregler vedrørende bl.a. oplysninger om strafbare forhold.

Herudover indeholder persondataloven i § 27 særlige regler om overførsel af personoplysninger til tredjelande.

3.2.3. Som tidligere nævnt følger det af persondatalovens § 2, stk. 4, at en række af lovens bestemmelser om den registreredes rettigheder ikke finder anvendelse på behandlinger, der foretages for henholdsvis domstolene og politi og anklagemyndighed inden for det strafferetlige område.

Det drejer sig for det første om bestemmelserne i persondatalovens kapitel 8 (§§ 28-30) om oplysningspligt over for den registrerede.

For det andet er der gjort fravigelse fra bestemmelserne i persondatalovens kapitel 9 (§§ 31-34) om den registreredes indsigelsesret, for så vidt angår behandling af personoplysninger, der foretages for domstolene inden for det strafferetlige område.

Reglerne i kapitel 9 gælder således alene med hensyn til behandlinger, der foretages for bl.a. politi og anklagemyndighed inden for det strafferetlige område.

Efter persondatalovens § 31, stk. 1, har en registreret person – efter begæring – ret til indsigt i en række oplysninger om vedkommende selv (egenaces). Dette gælder dog bl.a. ikke, hvis den registreredes interesse i at få kendskab til oplysningerne findes at burde vige for afgørende hensyn til private eller offentlige interesser, herunder bl.a. den offentlige sikkerhed eller forebyggelse, efterforskning, afsløring eller retsforfølgning i straffesager, eller hvis der i øvrigt er grundlag for at gøre undtagelser fra indsigelsesretten efter reglerne i offentlighedslovens § 2 samt §§ 7-11 og § 14. Der henvises til persondatalovens § 32, stk. 1 og 2.

Herudover følger det af lovens § 32, stk. 5, at justitsministeren under visse betingelser kan træffe be-